

МІСЦЕ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Лебеденко А.М., здоб. ОС «Магістр»

Науковий керівник – д-р екон. наук, доц. **С.І. Василюшин**

Державний біотехнологічний університет

В умовах невизначеності умов існуючого бізнес-середовища особливого значення набуває інформація стратегічного та тактичного характеру, здатна задовольнити інформаційні запити внутрішніх користувачів, передусім менеджмент бізнес-структур. Саме це надважливе завдання покладено на підсистему управлінського обліку, розвиток якого все більше викликає інтерес у дослідників та практикуючих бухгалтерів.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено, що управлінський (внутрішньогосподарський) облік – це система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів в процесі управління підприємство»[1]. Управлінський облік розширює та поглиблює фінансовий і є основною системою комунікації всередині підприємства. Розробка і введення його на підприємствах є частиною загального процесу реформування системи бухгалтерського обліку в Україні. Таким чином, головною метою управлінського обліку є забезпечення інформацією менеджерів, відповідальних за досягнення конкретних виробничих цілей.

Традиційно облік витрат, як частина бухгалтерського обліку, мав своєю ціллю узагальнення витрат для калькулювання собівартості продукції. Сучасний же управлінський облік, використовуючи зовнішню та внутрішню інформацію, забезпечує не лише потреби виробництва, а й маркетингу, управління дослідженнями та іншими сферами бізнесу [2].

Система управлінського обліку складається з великої кількості процесів та процедур, які в процесі діяльності підприємства можуть змінюватися в залежності від цілей управління. Головним принципом управлінського обліку є те, що отримана інформація повинна бути корисною для прийняття рішення.

Методи управлінського обліку, якими може користуватися підприємство, включають в себе:

- елементи методики бухгалтерського обліку (зокрема, застосування рахунків і подвійні записи; інвентаризація та документація; оцінка і калькулювання);

- елементи методики фінансової діагностики підприємства (управлінський облік для моніторингу фінансових показників, експрес-діагностики, комплексної фінансової діагностики);

- елементи методики фінансового аналізу (облік динаміки і структури фінансової звітності, фінансових коефіцієнтів).

- елементи методики оцінки беззбитковості діяльності підприємства (управлінський облік доходів, витрат та прибутків);

- застосування економіко-математичних методів [3].

Основна перевага управлінського обліку полягає в тому, що використовуючи зовнішню та внутрішню інформацію, він забезпечує потреби не тільки виробництва, а й маркетингу, управління ресурсами та інших напрямів бізнесу. Управлінський облік здійснює аналіз діяльності з урахуванням як поточних, так і довгострокових цілей, інформаційно забезпечує розробку управлінських рішень.

Отже, за рахунок відсутності нормативних вимог щодо управлінського обліку, його ведення покладається на розсуд підприємств. Вважаємо, що особливого значення нині набуває використання діджитал-технологій обробки фінансової та нефінансової інформації, а також побудови систем управління витратами на засадах бюджетування.

Управлінський облік був, є і буде невід'ємною частиною успішного розвитку компаній, тому перспективи подальших досліджень пов'язані саме з удосконаленням технік та технологій управлінського обліку в умовах діджиталізації.

Інформаційні джерела:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 06.10.2021).

2. Огійчук М.Ф., Сколотій Л.О., Беленкова М.І. та ін. Фінансовий та управлінський облік за міжнародними стандартами: підр. / За ред. проф. М.Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. Київ: Алерта, 2016. 1040 с.

3. Адаменко М.В. Актуальність та напрями впровадження управлінського обліку для малих підприємств. *Ефективна економіка*. 2015. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4092> (дата звернення: 06.10.2021).